Türkiye Sosyolojisinin Güncelinde
Şiddet Yine Azdı!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.



1.Şiddetin Hedef Kitleleri

Şiddet ile yaşam yan yana olmaz! Yaşamda kadınlar, çocuklar, aile bireyleri, tek taraflı ısrarlı takip edilenler, hayvanlar, öğretmenler, sağlık personeli, her türden kamu görevi yapanlar ve şiddet görürken, son olanlar şiddetin Türkiye Coğrafyasında giderek azdığını gösteriyor.

Son şiddet olayları özelikle kadınlara yönelik olarak hemen her yaş grubunda ortaya çıktığını gösterirken; şiddet psikolojide sağlıksız kişilik yapısını işaret etmektedir. Ancak gelinen noktada şiddeti salt bir "psikolojik ve bireysel patolojik" durumla açıklamak yetersiz kalır. Çünkü; şiddette başlıca üç temel prototip repertuvarı karşımıza çıkmaktadır. Bunlar; (1)Şiddeti yapanlar, (2)Şiddeti görsel sunanlar ve (3)Şiddeti izleyenler. Şiddet mağdurları bu üç sarmalda en çok zarar gören ama nedense bir şey yapamayan konumda durmaktadırlar.

Türkiye sosyolojisinde son şiddet olayları apartmanda, dairede, sokakta ve markette yaşanırken; eşler, arkadaşlar ve komşular arasında beliren ve basına yansıyanlar toplumsal dokunun lekelendiğini somutlandırıyor.

2.Şiddetin Kök Faktörleri

Gezegende ve Türkiye Coğrafyası'nda gerekçesi ne olursa olsun, şiddetin açıklamalı haklılığı olamaz! Çünkü; şiddet yapanı, destekleyeni, tetikleyeni haklı kılmaz!

- Uygulanan yeni özneli post-kapitalist politikalarla toplumun ekonomik zorluklar yaşaması şiddeti artırırken aile bağları zayıflıyor.
- Yasal ve hukuki ceza-sızlık durumları şiddet yanlılarını cesaretlendirerek şiddeti artırıyor.
- Toplumsal kuralların esneklikleri şiddeti tetikliyor.
- İnançsal ahlak ikliminin maddi çıkarlar karşısında etkisi düşüyor.
- Kimlikçi ahlak "bizden olan iyidir(!)" fırsatçılığını artırıyor.
- Yankesici ahlakın kazanmak için her şey mübah ve olağan görmesiyle çıkar çatışmaları şiddete evriliyor.

Bu ve benzer kök faktörlerle bireylerin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik yönden zarar görmesiyle ya da acı çekmesiyle sonuçlanan tehdit ve baskı girişimli sözlü ya da sözsüz her türlü tutum ve davranış da şiddeti artırıyor.

- Sosyolojik eşitsizlik temelinde, bir toplumdaki kaynakların adaletli ve eşit olmayan her tür dağılımı da şiddeti artırıyor.
- Sosyo ekonomik ve siyasal güç, akrabalık, prestij, ırk, cinsiyet, yaş ve sosyal sınıfın getirdiği toplumdaki sosyal mallara erişimin farklılaşması da şiddeti artırıyor.

- Kamuyu küçülterek özelleştirmeyi güzelleyen yeni özneli tutucu kuşatmacı politikalar çalışma, emek, alın teri değişkenlerinde sermaye lehinde işletilmesi de çalışma barışını örseleyerek şiddeti doğurmaktadır.

3.Şiddette Tipik Davranış Kalıpları

İnsani değerleri aşındıran öncelinde psikolojik ve ruhsal kökenli davranış bozukluğu olan şiddet aşağıdaki davranış kalıpları olarak ortaya çıkıyor:

- Aşağılama,
- Hakaret ,
- Saygı göstermeme,
- Onur kırıcı davranma,
- Sürekli eleştirme,
- Yalan söyleme,
- Olumsuz sosyal baskı kurma ve
- Psikolojik baskı uygulamadır.

Bu ve benzer türden şiddet davranışlarıyla; tehdit ve baskıyla özgürlükler keyfi olarak engellenir. Bu niteliğiyle şiddet olaylarında illa somut olarak fiziksel bir eylem aranmaz ve fiziksel bir zarar beklenmez. Çünkü; şiddet; psikolojik, ekonomik, sosyal ve cinsel yönlerden de zararlar vermektedir.

4.Yargı ve Vargı

Yasalar çerçevesinde cezası olmaması şiddeti haklı kılmazken; yasal boşluktan fırsat bulan her alan şiddete gebedir. Şiddet, özel veya kamusal alanda yani evde, aile bireyleri arasında, sokakta, mahallede, kentsel yaşamın her fizik-mekanında, iş yerinde, sporda, siyasada, ibadet yerlerinde eş deyişle şiddet bireysel ve toplumsal ölçeklerde kendini gösterir.

Son güncellerde Türkiye Coğrafyası'nda hemen her alanda şiddet olayları artarken; insanlık dışı olan şiddetin hiçbir bağlamda haklı gerekçesi olamaz! Şiddeti yapanın statüsü, konumu ve rolü ne olursa olsun şiddete başvurmada haklılık kazanamaz.

Şiddetin toplumsal dokuyu zedeleyip lekelediği dikkate alınınca; şiddetin ortak bir sosyolojik Türkiye sorunsalı olarak ideolojiler üstü olduğundan; şiddet olgusuna; toplumsal fikr-i takiple anayasal temelde caydırıcı yaptırımlarla ve sıfır hoşgörüyle yaklaşılmalıdır.

Şiddet sorunsalının; çözümünün merkezi iktidarın sorumluluğunda olarak siyasal dinci refelerle değil; akıl ve bilim yoluyla, toplumsal ve siyasal muhalefetin katılımıyla çözülmesi yoluna gidilmelidir. Çünkü; Türkiye Sosyolojisinde yine azan şiddet gerçeği merkezi idareye; (1)Özel düzenlemeler-Yasama, (2)Sorumlulular-Yürütme ve (3)Yaptırımlar-Yasama işlevlerini "bir hakkın, amasız-fakatsız-lakinsiz" yerine getirme yükümlüğü vermektedir.

Refere Alınanlar

Durkheim, E. (1951). **The Division of Labor in Society.** Çev: Spaulding-Simpson. Division of Labor. USA. New-York.

Karaağaçlı, M. (2019-1). Siber Zorbalık. **Ortak Paydamız: Eğitim.** Programda Uzman Konuşmacı. Ankara: MEB. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü. İçerik Dairesi Başkanlığı Portalı. www.mebeba. 26 Mart 2019.

Karaağaçlı**, M. (**2019-2) **Eğitimin Sosyolojisi.** İkinci Yazım Birinci Basım. Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık Dağıtım Tasarım San Tic. Ltd. Şti. ISBN No:978-605-62357-9-5. Bandrol Seri Aralıkları: THG-PRH 637078-637207.

Karaağaçlı**, M. (**2019-3). Okullarda ve Eğitimde Şiddetin Evrilmesi. **Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı. Ankara: 15-16 Kasım.2019**. **TC Cumhurbaşkanlığı THİEK.** Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun (HİEK) 08.11.2019 tarih ve E1724 Sayılı yazısı. Çalıştaya sözlü bildirili ve sunumlu katılım. Ankara; Green Park Konferans Salonu. 16 Kasım 2019.

Karaağaçlı, M. (2022-3).**6222 Sayılı Yasa Gereği Şiddet Her Yerde Şiddettir! Niye Şehir Kimliği Öne Çıkarılıyor?** Ankara**:** www.yurtspor.com. 29.11.2022.

Karaağaçlı, M. (2023-1).Yaşama, Eğitbilime ve Okul İklimine Yabancılaştıran Şiddeti Giderme Yaklaşımları. Konulu sözlü bildiriyle, **Şiddet Döngüsü ve Çözüm Önerileri Sempozyumu 22-23 Aralık 2023. Samsun: 19 Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü'nün Düzenlediği Sempozyum'a** Çağrılı konuşmacı olarak katılım.

Karaağaçlı, M. (2023-2). **Başkentte Şiddet.** https://www.yurtspor.com/kose-yazisi/348. 12 .12.2023. MKE Ankaragücü-Rizespor Süper Lig 15. Hafta Maçında Yaşanan Şiddet Olayları. Ankara-Eryaman, 11.12.2023.

Karaağaçlı, M. (2024-2). **Türkiye Coğrafyasında Şiddet Kanseri!** www.mektepli.gazete.com.köşe yazıları. 23.08.2024.

Resmi Gazete, (2019). Sporda Şiddet Ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun İle Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması İle Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun. Ankara: **Resmi Gazete**. 12 Temmuz 2019, Sayı: 30829.

İletişim ve Erişimi
e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları
Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu : mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda